GEMEENTE
Stadskanaal

Raadsvergadering : 21 november 2022

Voorstelnr. : Z-22-097729/D/22/263582

Onderwerp : **Verordening gemeentelijke adviescommissie voor Omgevingskwaliteit gemeente Stadskanaal 2023**

Stadskanaal, 4 november 2022

Beslispunten

1. Vast te stellen de verordening gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Stadskanaal 2023,
2. Vast te stellen het wijzigingsbesluit Erfgoedverordening gemeente Stadskanaal 2010.

Aan de raad

Inleiding

De Omgevingswet is in voorbereiding en zal naar verwachting op 1 juli 2023 in werking treden. De gemeente Stadskanaal wil goed voorbereid zijn als de wet in werking treedt. Hiertoe is een viertal onderwerpen voorbereid. Er is per onderwerp een voorstel gemaakt, waarbij de inleiding gelijk is maar het deel over de inhoud van een onderwerp anders is. Zo zijn de verschillende onderwerpen goed te onderscheiden. Andere onderwerpen die in het kader van de Omgevingswet ook gaan spelen, zoals de legesverordening, worden op een later moment aangeboden. Deze worden momenteel nog voorbereid.

Over de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet heeft de raad op 16 mei 2022 een presentatie op hoofdlijnen gekregen. Vervolgens heeft de raadscommissie op 12 september 2022 de conceptstukken opiniërend behandeld. De meeste vragen zijn tijdens de behandeling beantwoord. De antwoorden op de openstaande vragen komen per onderwerp terug in de nu voorliggende raadsvoorstellen.

De onderwerpen zijn, met in vet het hier besproken onderwerp,:
1. Verordening nadeelcompensatie gemeente Stadskanaal 2023,
2. Verordening gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Stadskanaal 2023,
3. Adviesrecht omgevingsvergunningen, en
4. Delegatiebesluit deelomgevingsplan.

Ad 2). Verordening gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Stadskanaal 2023

<u>Achtergrond</u>

De huidige regeling voor de advisering over aanvragen omgevingsvergunningen voor rijksmonumenten en de welstandsadvisering wijzigt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Enkele artikelen uit de erfgoedverordening gemeente Stadskanaal 2010 wijzigen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De artikelen 9.1 tot en met 9.9 uit de bouwverordening Stadskanaal 2010 vervallen omdat de hele bouwverordening, gestoeld op de Woningwet, niet meer zal bestaan. De taken en bevoegdheden van de huidige monumenten- en welstandscommissies vervallen met het vervallen van de basis in de Woningwet van rechtswege. Daarvoor in de plaats komt een adviescommissie ruimtelijke kwaliteit uit de Omgevingswet die deels verplichte en deels facultatieve taken krijgt. Om deze commissie in te kunnen stellen is een nieuwe verordening nodig. Het is wenselijk de facultatieve advisering, met onder meer de huidige welstandsadvisering, ook onder de Omgevingswet voort te zetten.

Taken commissie

Deze commissie moet in ieder geval zorgen voor de advisering over de aanvragen omgevingsvergunningen voor rijksmonumenten. Daarnaast mogen taken die van welstandstechnische of beleidsadviserende aard zijn aan de commissie opgedragen worden. De commissie adviseert uitsluitend over aspecten van "een goede omgevingskwaliteit". Naast advisering over aanvragen omgevingsvergunning betreffende rijksmonumenten, willen wij de commissie ook inzetten voor advisering omtrent aanvragen voor provinciale en gemeentelijke monumenten. De taken van de commissie bestaan uit het, gevraagd en ongevraagd, uitbrengen van advies over:

1. aanvragen omgevingsvergunning voor rijksmonumenten (uitgezonderd archeologische rijksmonumenten) (verplicht) en provinciale en gemeentelijke monumenten, en
2. aanvragen omgevingsvergunning voor een andere activiteit,
   a. in door de raad in een omgevingsplan aangewezen gevallen,
   b. als het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) daartoe aanleiding ziet.
3. beleidsvoornemens van het college of de raad binnen de fysieke leefomgeving,
4. overige zaken binnen de fysieke leefomgeving waar de commissie zelf aanleiding toe ziet.

Basis nieuwe verordening

Voor de nieuwe verordening is gekozen om gebruik te maken van een modelverordening van VNG, welke is aangevuld met suggesties door Libau, het bureau dat momenteel de advisering verzorgt. In de nieuwe verordening worden de bestaande adviescommissies in één samenhangende commissie opgenomen. De nieuwe commissie is een brede commissie omdat hier ook adviseurs in zitten die specifiek over monumenten advies geven. Een in omvang kleinere subcommissie is verantwoordelijk voor de advisering over welstandszaken, waarbij de niet complexe zaken afgehandeld kunnen worden onder mandaat waardoor er in de praktijk veelal slechts 1 of 2 adviseurs bij betrokken zijn. Een adviseur of meerdere adviseurs worden alleen ingezet wanneer hun expertise vereist is. Libau is al decennia lang de adviseur voor deze zaken, omdat dit naar ieders tevredenheid loopt zal ze ook de adviseur kunnen blijven onder de Omgevingswet.

Het gaat dus om een juridisch administratief omzetten van bestaande commissies naar een nieuwe commissie en het zijn vooral juridische afwegingen om te komen tot de nieuwe verordening. In bijlage I. en II. zijn de huidige erfgoed-en bouwverordening opgenomen. In bijlage III. is opgenomen de concept modelverordening zoals de VNG deze heeft opgesteld, in bijlage IV. de versie van de modelverordening waarover Libau suggesties gedaan heeft.

Bespreking in commissie

Tijdens de opiniërende behandeling in de commissie van 12 september 2022 zijn diverse vragen gesteld over de concept verordening en de daaruit voortvloeiende werkwijze. De meeste vragen zijn beantwoord tijdens de vergadering. In bijlage V. zijn de overgebleven vragen opgenomen. Hierover is afstemming gezocht met Libau. De beantwoording is daarbij ook opgenomen. De belangrijkste conclusies zijn dat

1. er geen meerkosten ontstaan door de nieuwe werkwijze,
2. alleen de kosten van advisering door leden die daadwerkelijk advies geven over een aanvraag worden verwerkt,
3. de doorberekening van advieskosten net als nu loopt via de legesverordening, waarbij rekening is gehouden met verschillende soorten advisering,
4. In geval Libau op eigen initiatief een advies aangaande een beleidsstuk of initiatief over de fysieke leefomgeving aan de gemeente geeft er eerst afstemming met de gemeente is over het eigen initiatief. Als Libau een dergelijk initiatief uitvoert zal dat initiatief op kosten van Libau plaatsvinden;
5. het niet nodig is om een oneven aantal leden te hebben om zo een democratischer besluit te hebben, omdat blijkt dat er in de praktijk überhaupt zelden tot nooit stemming nodig is. Overigens hebben de voorzitter en secretaris van de commissie geen stemrecht,
6. het mogelijk is om een tussentijdse evaluatie van de werkwijze van de commissie te houden, bijvoorbeeld na twee jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Er is nu sprake van een

doorlopend contract met Libau ongeacht welke wet geldt, en hierbinnen is het altijd mogelijk om te evalueren.

7. het is nu al en straks ook mogelijk is dat een belanghebbende de vergadering van de commissie bijwoont, nu het gaat om een openbare vergadering. Als een belanghebbende bezwaar wil maken tegen een omgevingsvergunning dan kan dat nadat de gemeente een advies van de commissie heeft ontvangen en besloten heeft om deze wel of niet op te volgen en een vergunning te verlenen of te weigeren.

Aanpassing verordening vanwege commissiebespreking en ambtshalve reden

De vragen hebben geleid tot één aanpassing in de verordening, namelijk in artikel 8 lid 2 is opgenomen dat niet alleen aanvrager en/of zijn gemachtigde, maar ook andere belanghebbenden, aanwezig kunnen zijn bij een vergadering van de adviescommissie en in toelichtende zin spreekrecht kunnen hebben. Belanghebbenden zijn derden wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.
Daarnaast is vanwege voortschrijdend inzicht een tweetal ambtshalve wijzigingen doorgevoerd. Artikel 17 blijkt niet nodig te zijn, want enerzijds is het laten vervallen van de bouwverordening zoals genoemd in artikel 17 lid 1 van de concept verordening niet nodig, omdat dit van rechtswege bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet gebeurt, daarom is dit lid vervallen. Anderzijds is het niet nodig in de verordening te benoemen dat enkele artikelen van de Erfgoedverordening wijzigen, omdat dit geregeld wordt via bijgevoegd separaat wijzigingsbesluit van de Erfgoedverordening. Artikel 18 is vervolgens omgenummerd naar artikel 17.

In het bijgevoegde raadsbesluit voor de verordening is de tekst van de verordening Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Stadskanaal 2023 opgenomen.

Wijzigingsbesluit

In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet dient ook de Erfgoedverordening gemeente Stadskanaal 2010 gewijzigd te worden. Uw raad is bevoegd tot wijziging. In het bijgevoegde wijzigingsbesluit is de tekst van het wijzigingsbesluit van de Erfgoedverordening gemeente Stadskanaal 2010 opgenomen.

Was-wordt lijst

Voor de belangrijkste verschillen en overeenkomsten tussen de huidige en nieuwe werkwijze is hieronder een was-wordt lijst opgenomen.

Betreft	**Huidige situatie**	**Nieuwe situatie**
Juridische basis	Er is op grond van de Erfgoedwet een erfgoedverordening waarin een monumentencommissie is geregeld. en Er is op grond van de Woningwet een bouwverordening waarin een welstandscommissie is geregeld.	Er is op grond van de Omgevingswet een gemeentelijke adviescommissie, deze is er (verplicht) voor advisering over rijksmonumenten en (facultatief) voor welstandszaken.
Taken	Adviseren over A. Aanvragen omgevingsvergunning voor 1. onderdeel bouw, 2. onderdeel wijzigen (voorbeschermd) rijks-, provinciaal - en gemeentelijk monument, B. Aanwijzen als rijks- of gemeentelijk monument.	Adviseren A. Over aanvragen omgevingsvergunning voor 1. een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument; 2. een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op een (voorbeschermd) rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument;

		3. een omgevingsplanactiviteit die betrekking heeft op het cultureel erfgoed; 4. een omgevingsplanactiviteit in geval de commissie in het omgevingsplan als adviseur is aangewezen; 5. een andere activiteit in geval burgemeester en wethouders een advies nodig achten met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit; B. Alsmede over 1. aanwijzen, wijzigen of intrekken als rijks-, of gemeentelijk monument of ander aanduiding voor cultureel erfgoed, en 2. het ontwikkelen van beleid voor de omgevingskwaliteit 3. een verkenning voor opgaven in de fysieke leefomgeving.
Benoeming leden	Er wordt op voorstel van het college door de raad tot benoeming besloten.	Er wordt op voorstel van het college door de raad tot benoeming besloten.
Ontslag	Er wordt op voorstel van het college door de raad besloten tot ontslag.	Er wordt op verzoek van lid zelf en op voorstel van het college door de raad besloten tot ontslag. Een lid kan door het college worden geschorst. Op voorstel van college kan een lid door de raad worden ontslagen wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden.
Termijn lidmaatschap	Maximaal 3 jaar, eenmalig te verlengen met maximaal 3 jaar.	Maximaal 4 jaar, geen beperking om te verlengen.
Jaarlijkse verantwoording	De commissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden voor de raad.	De commissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden voor de raad.
Adviestermijn	In geval van welstandscommissie: Binnen vier weken, of bij verlengde beslistermijn aanvraag omgevingsvergunning langer. In geval van monumentencommissie: binnen acht weken.	Bij reguliere procedure binnen vier weken. Bij uitgebreide procedure binnen zes weken.
Vergoeding	De commissie krijgt een vergoeding voor inzet van de leden.	De commissie krijgt een vergoeding voor inzet van de leden.

Beoogd effect

Het vaststellen van een verordening met afspraken over het adviseren over de ruimtelijke kwaliteit van initiatieven binnen de fysieke leefomgeving.
Door het wijzigingsbesluit wordt de wijziging van de Erfgoedverordening gemeente Stadskanaal 2010 administratief juridisch verwerkt.

Argumenten
1.1. Procesafspraken liggen vast door de verordening
Door de verordening vast te stellen is het voor een ieder helder hoe we procedureel gezien omgaan met het adviseren over de ruimtelijke kwaliteit van initiatieven binnen de fysieke leefomgeving.

1.2. Er ontstaan geen nieuwe administratieve lasten
Doordat de werking van de nieuwe verordening en de daaruit voortvloeiende werkwijze van de adviescommissie nagenoeg gelijk is aan de bestaande verordening treden er geen nieuwe administratieve lasten op.

1.3. De omzetting van de verordening is beleidsneutraal en vooral juridisch technisch van aard
Inhoudelijk zijn er slechts beperkte wijzigingen doorgevoerd, ze hebben vooral een juridisch karakter. Er zijn beleidsmatig geen nieuwe keuzes gemaakt.

1.4. De verordening zorgt niet voor kostenverhogende werking
Omdat de werkwijze hetzelfde blijft maar alleen administratief juridisch wijzigt, zorgt de verordening niet voor kostenverhogende werking.

2.1 Door de besluit kan de wijziging administratief juridisch verwerkt worden in de erfgoedverordening
Om de wijziging van de erfgoedverordening door te kunnen voeren is dit wijzigingsbesluit nodig.

Aanpak/uitvoering/voortgang
Het besluit betreft het vaststellen van een verordening en een wijzigingsbesluit. Voor beide is een apart besluitdocument nodig. Dit besluit wordt gepubliceerd waardoor het in werking treedt. In dit geval is bepaald dat de verordening in werking treedt op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, en dan zal ook de wijziging van de Erfgoedverordening gemeente Stadskanaal 2010 ingaan.

Communicatie
Het besluit is openbaar en zal op de gebruikelijke wijze gepubliceerd worden, namelijk in het gemeenteblad.

Juridische consequenties
Door het besluit te publiceren krijgt de verordening rechtskracht en kan deze net als het wijzigingsbesluit in werking treden.

Kosten, baten, dekking en subsidies
Er zullen geen wijzigingen optreden in de gemeentelijke kosten vanwege de vaststelling van de verordening en het wijzigingsbesluit.
De kosten voor advisering worden, conform de legesverordening, verrekend aan aanvrager van een omgevingsvergunning.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR
N.v.t.

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden	de heer K. Sloots
secretaris	burgemeester